

#38

Seria a II-a, nr.1/2014, anul XI

info

Nord-Est

Buletin informativ al Agenției pentru Dezvoltare Regională Nord-Est

ADR Nord-Est

o echipă sudată în 15 ani

În data de 1 aprilie 1999 se înființa Agenția pentru Dezvoltare Regională Nord-Est, organizație non-guvernamentală, non-profit, de utilitate publică, cu sediul la Piatra Neamț. Respectând cadrul normativ conferit de legea dezvoltării regionale de la acea dată, sub coordonarea și observația atentă a Consiliului pentru Dezvoltare Regională Nord-Est, misiunea inițială a agenției a fost aceea de a introduce în preocupările socio-economice, dar și politice ale anilor 1999, un concept nou: politica de dezvoltare regională.

Plecând de la asta, pregătirea primei analize socio-economice regionale, stabilirea domeniilor de intervenție strategice, lansarea primelor scheme de finanțare nerambursabilă la nivel regional-Phare CES, au fost cele dintâi obiective atinse. În perioada de preaderare, au fost implementate cu sprijinul ADR Nord-Est, 685 de proiecte care au condus la crearea a peste 15.000 de locuri de muncă, asigurând un grad de absorbție a fondurilor de preaderare de 85%.

(continuare în pagina 2)

Editorial

Continuare din pag. 1

Începând din 2000, am dezvoltat permanent activitatea de planificare strategică și programare, menținând consultări largi cu toți factorii interesați și având sprijinul Consiliului pentru Dezvoltare Regională. În ultima perioadă, așa cum se întâmplă în mod firesc în toate Statele Membre, ne-am concentrat atenția pentru ca prioritățile stabilite pentru perioada 2014-2020 să corespundă cu adevărat nevoilor regiunii.

Odată cu integrarea României în Uniunea Europeană, la 1 ianuarie 2007 și cu noua calitate de membru contributor, dar și de beneficiar al Instrumentelor Structurale, atribuțiile ADR Nord-Est au crescut considerabil.

Rolul de Organism Intermediar pentru Programul Operațional Regional, dobândit în martie 2007, a constituit principala premisă de responsabilizare, dar și o oarecare presiune pentru a ne asigura că vom avea personal dedicat și bine pregătit pentru îndeplinirea eficientă a atribuțiilor.

Cele 1251 de proiecte depuse pe Programul Operațional Regional, din care 516 au fost contractate, utilizând o sumă nerambursabilă de 745 milioane Euro denotă că am reușit să păstrăm un standard ridicat. Ne ajută și faptul că, la rândul nostru suntem beneficiari, fiind sprijiniți prin contracte de asistență tehnică, astfel încât înțelegem natura acestui Program din ambele părți.

La propunerea Comisiei Europene, în martie 2013, ADR Nord-Est a preluat, în calitate de Organism Intermediar la nivel regional, și atribuții legate de proiectele finanțate sub cupola a 5 operațiuni în cadrul POS CCE. Și asta a reclamat un efort considerabil, de planificare, organizare și dezvoltarea unui sistem de lucru corespunzător, care să compenseze prin eficiență disfuncționalitățile din trecut. Parcursul POS CCE în anii 2013 și 2014, fluidizarea plăților către beneficiari și schimbarea atitudinii în relația beneficiar - Organism Intermediar sunt câteva din cele mai vizibile măsuri.

În afară de relația strânsă cu Autoritățile de Management și colaboratorii regionali, am dezvoltat și premise pentru o cooperare externă fructuoasă, pe 2 paliere: cooperare teritorială, în special sprijin pentru cele două birouri transfrontaliere pe relația cu Ucraina și Republica Moldova și cooperare internațională, concretizată prin atragerea a 4 milioane de Euro din proiecte internaționale pe care le-am coordonat sau la care am fost parteneri de încredere. Biroul de Reprezentare al ADR Nord-Est la Bruxelles, inaugurat în 2010, este tot o manifestare a deschiderii noastre către colaborare și parteneriat.

Preocupați de formarea profesională continuă a colegilor și colaboratorilor noștri, în 2011 am înființat Centrul Regional de Studii Nord-Est. În afară de dorința noastră, a fost și un impuls al colaboratorilor noștri care ne-au încurajat că expertiza ADR Nord-Est, unică în regiune, trebuie fructificată. Astăzi furnizăm la cele mai înalte standarde cursuri autorizate pentru: Manager Proiect, Manager Resurse Umane, Expert Achiziții Publice, Evaluator proiecte, Expert accesare Fonduri Structurale, Expert în Analiza cost-beneficiu, Management strategic, Management financiar și Leadership și intenționăm să dezvoltăm și altele.

Departate de a se dori „un raport al realizărilor noastre”, aceste date structurate cronologic, evolutiv sunt de natură să atragă atenția tuturor colaboratorilor noștri că în spatele lor este vorba de oameni, și nu de orice fel de oameni, ci de o echipă: echipa ADR Nord-Est.

Echipa ADR Nord-Est numără astăzi 140 de oameni. Fiecare etapă din cele descrise mai sus a fost însoțită de o creștere organizațională, de emoțiile și frământările unor domenii uneori necunoscute, de învățare, de determinare, de năzuința de a face lucrurile mereu mai bine, mai profesionist, de credința că dacă fiecare piesă dintr-un sistem își face, în dreptul ei datoria, întreg sistemul are de câștigat. Iar această echipă are un viitor. Pentru că noi toți ni-l imaginăm. Pentru că... „dacă nu gândești la viitor, nu poți să-l ai”, așa cum spunea John Galsworthy.

Gabriela Bobeanu,
Expert Birou Regional de Informare

• Reuniune SEENORDA

În cadrul activităților planificate pentru anul 2014 de către Asociația ADR din Sud Est Europa, la care a aderat începând cu 1 ianuarie 2014 în calitate de membru și ADR Nord-Est, în perioada 25-27 aprilie 2014 s-a desfășurat, la Ohrid (Macedonia), a doua reuniune a Comitetului Internațional de Coordonare.

La această întâlnire au participat reprezentanți din 7 state balcanice diferite iar în calitate de reprezentant unic din partea României, a participat pentru ADR Nord-Est dna Gabriela Macoveiu, Director Comunicare, Cooperare și Dezvoltarea Afacerilor.

Pe agenda întâlnirii s-au aflat următoarele subiecte: prezentarea rapoartelor de activitate tehnice și financiare ale asociației pentru perioada octombrie 2013 – aprilie 2014, analiza propunerilor de primire de noi membri și lansarea website-ului www.seenorda.eu.

Cu acest prilej a fost prezentat și proiectul ST - ART APP finanțat din Programul ERASMUS+ coordonat de Fundația Flaminia din Italia – prima inițiativă de proiect în care SEENORDA va intra în calitate de partener - al cărui scop este de a oferi sprijin tinerilor și adulților care intenționează să dezvolte afaceri în domeniul industriilor creative, al promovării patrimoniului cultural și istoric.

Următoarea țintă a asociației este finalizarea unui Plan de Afaceri prin care vor fi stabilite obiectivele de dezvoltare pe termen mediu ce vor fi implementate având în vedere strategii distincte pentru: dezvoltarea gamei de servicii specializate pe care asociația le va pune la dispoziția membrilor și colaboratorilor săi, extinderea activităților de networking, atragerea resurselor financiare, implementarea unor activități de creștere a capacității administrative a stafului propriu și a membrilor asociației, comunicare și marketing.

Gabriela Macoveiu,
Director Comunicare, Cooperare și Dezvoltarea Afacerilor

Regio
PROGRAMUL OPERAȚIONAL REGIONAL

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Studentii din Moldova beneficiază de rezultatele REGIO

Printr-un proiect în valoare totală de 15,3 milioane Euro, cofinanțat din Programul Operațional Regional 2007-2013, complexul „Tudor Vladimirescu” din Iași - cel mai mare campus universitar din Regiune, a fost supus unui amplu proces de reabilitare și modernizare. Proiectul a fost coordonat și implementat de o echipă a Universității Tehnice "Gheorghe Asachi" din Iași.

Studentii beneficiază, începând cu anul 2014, de cămine complet reabilitate termic, alimentate cu energie electrică ieftină și produsă ecologic, de o bază sportivă ultramodernă, unică în țară, dotată cu terenuri de fotbal și de un bazin de înot acoperit.

Cele 5 obiective de investiții realizate în cadrul proiectului au vizat:

1. Reabilitarea termică a 12 cămine și 2 puncte termice din Campus;
2. Reabilitarea rețelei termice și electrice exterioare în Campus;
3. Realizarea a două module cogenerative pentru energie electrică și termică;
4. Modernizarea a două terenuri de sport și construcția de vestiare;
5. Funcționalizarea cantinei.

În afara acestor obiective, care au fost transpuse în indicatori de proiect realizați, de departe cele mai mari beneficii le au cei peste 8500 de studenți găzduiți în Campus, prin creșterea gradului de confort în cămine, scăderea tarifelor de cazare, accesul la o infrastructură educațională și sportivă completă și posibilitatea de petrecere a timpului liber într-un mediu plăcut. De asemenea, în cantina modernizată, cu o capacitate de 200 de locuri, mâncarea este preparată și distribuită în regie proprie la cele mai mici prețuri din România.

Elementul inovativ al acestui proiect, susținut prin montarea celor două module cogenerative și completat prin finanțări complementare ale Universității Tehnice este că, în perioada imediat următoare Agenția Națională de Reglementare a Energiei (ANRE) își va da acordul pentru ca Universitatea Tehnică „Gheorghe Asachi” să devină producător de energie în sistemul public.

Pentru a extinde cât mai mult accesul la aceste facilități, coordonatorii proiectului își propun, pentru viitoarea perioadă de programare, crearea a 2300 de noi locuri de cazare rezultate în urma recompartimentării căminelor T1+T6 prin proiecte complementare.

Gabriela Bobeanu
Expert Birou Regional de Informare

Regio
PROGRAMUL OPERAȚIONAL REGIONAL

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Investim în viitorul tău! Proiect selectat în cadrul Programului Operațional Regional și cofinanțat de Uniunea Europeană prin Fondul European de Dezvoltare Regională.

www.inforegio.ro | www.inforegionordest.ro

Polul de Creștere Iași

Regenerare urbană - Zona Lăpușneanu - Piața Unirii

Centrul istoric al orașului se pregătește să îmbrace o haină nouă. Contractul de finanțare prin Axa 1 a Programului Operațional Regional 2007-2013 pentru implementarea proiectului "Regenerare urbană zona Lăpușneanu – Piața Unirii", depus de Municipiul Iași, a fost semnat în data de 6 martie 2014.

Una dintre cele mai cunoscute artere ale orașului o reprezintă strada Lăpușneanu. Strada a cunoscut mereu o viață activă, menționată inclusiv de Mihail Sadoveanu în una din creațiile sale, de-a lungul timpului fiind supusă unor transformări radicale, ajungând în ultimii ani, o arteră pietonală intens circulată de cei care doresc să ajungă din zona centrală a orașului către zona de Nord, către Dealul Copou. În încercarea de a recâștiga parfumul de altădată al străzii, au fost demarate mai multe inițiative. Astfel, la începutul anilor 2000 s-a înființat o asociație, în cadrul căreia mai multe personalități ale Iașului au căutat soluții pentru reamenajarea străzii. De asemenea, unul dintre obiectivele principale ale străzii, Biserica Banu, a beneficiat de o reabilitare capitală prin intermediul Programului Operațional Regional, devenind astfel, alături de Muzeul Unirii reabilitat anterior, principalele elemente de atracție ale călătorilor care pășesc în această zonă. Preluând preocupările anterioare, Municipiul Iași a inițiat un proiect de reamenajare a zonei, extinzând aria de intervenție și asupra esplanadei Pieței Unirii, reabilitată doar parțial în decursul ultimilor ani.

Ca obiectiv general, proiectul vizează reabilitarea infrastructurii urbane în zona istorică a Municipiului Iași în vederea creșterii gradului de valorificare a potențialului economic și turistic.

Concret, proiectul își propune: modernizarea infrastructurii publice urbane, utilităților publice urbane și a spațiilor verzi

în zona istorică a Municipiului Iași; creșterea gradului de mobilitate a populației în zona istorică a orașului; îmbunătățirea accesibilității comunităților locale și regionale la obiectivele de interes turistic, cultural, de învățământ și sănătate cu efecte naționale și internaționale; crearea oportunități: dezvoltării economice locale prin asigurarea condițiilor de creștere a numărului de locuri de muncă, prin dezvoltarea de servicii și noi funcțiuni în zonă; îmbunătățirea calității vieții, a comunității locale și a condițiilor de mediu înconjurător. Lucrările vor viza amenajarea Pieței Unirii în zona cuprinsă între Hotelul Unirea și Piața Independenței, strada Lăpușneanu cu zonele adiacente și parcul din vecinătatea Muzeului Unirii. Nu în ultimul rând, la mai bine de 35 de ani de la construcție, și Pasajul subteran Unirii intră într-un proces amplu de reabilitare și modernizare.

În sensul obiectivelor mai sus - menționate, proiectul întărește necesitatea reînnoirii importanței istorice, culturale și social – economice a zonei, redarea centrului istoric al municipiului circuitului turistic, refacerea arhitecturii zonei și promovarea unor activități economice în conformitate cu statutul zonei. La finalizarea lucrărilor, doritorii vor putea face o plimbare prin zona pietonală deschisă de la bazele Dealului Copou până la Palatul Culturii.

Proiectul are o valoare totală de 13.588.350,40 lei, din care valoarea asistenței financiare nerambursabile (contribuție FEDR și Buget național) este de 13.138.038,77 lei, contribuția Municipiului Iași la costurile eligibile ale proiectului urmând să fie de 268.123,24 lei, la care se vor adăuga cheltuieli neeligibile în valoare de 182.188,39 lei.

Durata de implementare a proiectului, cuprinsă între data semnării contractului de finanțare și data finalizării ultimei activități din proiect, este de 19 de luni.

Amenajarea plajei din zona Nicolina

Așezate acum 35 de ani la poalele Mănăstirii Galata, beneficiind de bogate resurse de nămol și izvoare cu un conținut ridicat de sulf (după unele surse, cel mai ridicat din Europa), Băile Nicolina își vor schimba imaginea odată cu implementarea proiectului "Amenajarea plajei din zona Nicolina" al cărui contract de finanțare prin Programul Operațional Regional 2007-2013 Axa 1 a fost semnat în data de 12.02.2014.

Băile Nicolina au reprezentat, din punct de vedere turistic, un obiectiv de atracție însemnat pentru cei care au vizitat urbea dintre cele 7 coline.

Odată cu trecerea anilor și cu scăderea aportului financiar al statului la cheltuielile de întreținere a acestui

așezământ, acestea au ajuns să fie cunoscute mai mult de către pensionarii veniți la tratament în baza balneară adiacentă sau celor interesați de băile cu nămol din timpul verii, veniturile obținute din exploatarea plajelor nepermițând o dezvoltare a infrastructurii acestora, ci doar menținerea facilităților la un nivel mediu de utilizare.

Continuând tendința europeană de a revitaliza centrele de tratament și valorificarea la un nivel superior a resurselor minerale existente, beneficiind și de proximitatea celei mai mari unități spitalicești de recuperare din Regiunea de Nord-Est, Municipiul Iași și-a propus un proiect de reamenajare a zonei plajelor Nicolina și de creare a unui pol de atracție important pentru turismul Zonei Metropolitane.

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Obiectivul general al proiectului îl constituie creșterea calității vieții în cadrul Polului de Creștere Iași, prin reabilitarea infrastructurii de turism urbane.

Proiectul vizează transformarea Polului de Creștere Iași într-o destinație atractivă pentru turism, prin amplasarea unei clădiri de agrement-tratament în incinta actualului ștrand Nicolina ce permite accesul atât locuitorilor municipiului cât și turiștilor veniți pentru cura balneară.

Proiectul include și creșterea numărului de turiști ca urmare a dezvoltării turismului balnear; creșterea numărului de locuri de muncă prin reabilitarea unei infrastructuri de agrement - tratament și redarea acesteia activităților socio - economice; creșterea numărului de spații de agrement în cadrul Polului de Creștere Iași prin reabilitarea plajei din incinta ștrandului Nicolina.

Implementarea acestui proiect, prin crearea unei structuri funcționale de agrement și balneară, va contribui la exploatarea potențialului turistic al Municipiului Iași. Mai mult decât atât, proiectul contribuie și la punerea în valoare a patrimoniului natural reprezentat de: parcul natural aflat în zona în care se găsește amplasamentul propus pentru reabilitare și de izvoarele termale sulfuroase cu proprietăți balneare. Proiectul are o valoare totală de 20.354.633,11 lei, din care valoarea asistenței financiare nerambursabile (contribuție FEDR și Buget național) este de 9.328.079,74 lei contribuția Municipiului Iași la costurile eligibile ale proiectului urmând să fie de 9.328.079,74 lei la care se vor adăuga cheltuieli neeligibile în valoare de 394.249,70 lei. Durata de implementare a proiectului, cuprinsă între data semnării contractului de finanțare și data finalizării ultimei activități din proiect, este de 20 de luni.

*Adrian Medeleanu
Consilier, Compartimentul Coordonator Pol de Creștere
Iași*

Regio
PROGRAMUL OPERAȚIONAL REGIONAL

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Investim în viitorul tău! Proiect selectat în cadrul Programului Operațional Regional și cofinanțat de Uniunea Europeană prin Fondul European de Dezvoltare Regională.

www.inforegio.ro | www.inforegionordest.ro

Planul de Dezvoltare Regională Nord-Est 2014-2020

Evaluarea Strategică de Mediu

În conformitate cu prevederile Hotărârii de Guvern nr. 1076/2004 (privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe), Agenția pentru Dezvoltare Regională Nord-Est, în calitate de titular al Planului de Dezvoltare Regională Nord-Est 2014-2020 a notificat în cursul lunii februarie a.c. autoritatea competentă de mediu (Ministerul Mediului și Schimbărilor Climatice) privind elaborarea versiunii de lucru a documentului de planificare menționat. Prin adresa de înaintare transmisă s-a solicitat un punct de vedere cu privire la aplicarea hotărârii de guvern menționate asupra planului de dezvoltare.

Totodată, ultima versiune de lucru integrală a Planului de Dezvoltare Regională Nord-Est 2014-2020 a fost transmisă către Ministerul Mediului și Schimbărilor Climatice și postată pe pagina de internet a agenției.

Ca urmare a notificării adresate, în cadrul etapei de încadrare, Ministerul Mediului și Schimbărilor Climatice a

consultat în cadrul comitetului special constituit titularul de plan, autoritățile de sănătate publică și alte autorități interesate de efectele implementării documentului de planificare. În urma consultărilor, Ministerul Mediului și Schimbărilor Climatice a luat decizia că Planul de Dezvoltare Regională Nord-Est 2014-2020 poate fi supus procedurii de adoptare fără aviz de mediu.

După publicarea de către Ministerul Mediului și Schimbărilor Climatice, în mass media și pe pagina de internet a instituției, a deciziei etapei de încadrare pentru cele opt planuri de dezvoltare regională, nu s-au primit, în termenul prevăzut de legislație, comentarii de la public. În consecință, decizia de încadrare emisă a devenit decizie finală, iar Planul de Dezvoltare Regională Nord-Est 2014-2020 va fi supus procedurii de adoptare fără aviz de mediu.

Sorin Grigorescu

Șef Birou Planificare, Programare și Monitorizare

• Un plus pentru infrastructura educațională, cu sprijinul REGIO

Conform Deciziei Comisiei C (2013)/9772 finale din 19.12.2013 de realocare a unor fonduri din Programul Operațional Sectorial de Transport, respectiv Programul Operațional Sectorial Mediu Autoritatea de Management a decis lansarea unui nou apel de proiecte pentru Axa prioritară 3 – Îmbunătățirea infrastructurii sociale, Domeniul major de intervenție 3.4 – Reabilitarea, modernizarea, dezvoltarea și echiparea infrastructurii educaționale preuniversitare, universitare și a infrastructurii pentru formare profesională continuă. La nivelul Regiunii Nord-Est, alocarea financiară orientativă disponibilă pentru acest apel de proiecte este de 28,23 milioane Euro.

Această cerere deschisă a fost adresată

-Unităților administrativ-teritoriale sau

-Parteneriatele dintre unitățile administrativ-teritoriale și unități de învățământ pre-universitar de stat aflate în domeniul public al acestora care, în calitate de autoritate contractantă, au încheiat un contract de lucrări în temeiul prevederilor OUG nr. 34/2006 cu modificările și completările ulterioare pentru activitatea ce va face obiectul cereri de finanțare depuse.

Depunerea cererilor de finanțare, secțiunea I, pentru acest domeniu de intervenție s-a făcut în perioada 12 martie - 05 mai 2014, iar pentru secțiunea II termenul limită de depunere a fost 17 iunie 2014.

Pentru buna înțelegere a specificului acestui apel de proiecte, OI Nord-Est a organizat în perioada 19-21 martie 2014 o serie de sesiuni de informare în Suceava, Iași și Bacău, dedicate potențialilor solicitanți de finanțare din toate județele regiunii. Pe lângă prezentarea criteriilor de eligibilitate, a cerințelor privind completarea și depunerea cererii de finanțare și a criteriilor de selecție, reprezentanții OI Nord-Est au subliniat diferențele față de precedentă cerere de proiecte, specificul acestui apel de proiecte și au adus în discuție cele mai frecvente întrebări care apar înaintea deciziei de a depune dosarul de finanțare.

Prezența consistentă la aceste sesiuni de informare (aproximativ 60 de participanți la fiecare eveniment) a dat măsura interesului pentru acest apel de proiecte, dar și nevoia acută de finanțare în domeniul infrastructurii educaționale.

Gabriela Bobeanu

Expert, Birou Regional de Informare

Regio
PROGRAMUL OPERAȚIONAL REGIONAL

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Știri

Interes maxim pentru finanțare din partea microîntreprinderilor din Regiunea Nord-Est

Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Regional 2007-2013 a lansat, la nivelul Regiunii Nord-Est, o nouă cerere de proiecte în cadrul domeniului major de intervenție 4.3. "Sprijinirea dezvoltării microîntreprinderilor". Cererile de finanțare au fost depuse la sediul Organismului Intermediar în perioada 20 martie- 17 aprilie 2014. Bugetul orientativ alocat Regiunii Nord-Est pentru acest apel de proiecte este de 5,43 milioane euro, dar suma solicitată prin cele peste 208 proiecte depuse, depășește cu mult această valoare.

În limita ajutorului de minimis de maxim 200.000 euro, prin acest apel se are în vedere sprijinirea microîntreprinderilor productive sau care activează în prestări servicii, în mediul urban, prin achiziționarea de echipamente și tehnologii noi, moderne și achiziționarea de sisteme IT. Contractele de finanțare pentru solicitanții care au depășit cu succes etapele de evaluare vor fi semnate până la data de 30 iunie 2014.

Agencia Executivă pentru Educație, Audiovizual și Cultură

a publicat pe pagina sa https://eacea.ec.europa.eu/europe-for-citizens_en Ghidul programului Europa pentru cetățeni 2014-2020, la secțiunea Programme guide, precum și Prioritățile anuale pentru 2014.

În Ghid se precizează că termenele limită din 2014 pentru depunere de proiecte sunt 4 iunie pentru Componenta 1: Memorie istorică europeană și Componenta 2: Implicare democratică și participare civică - măsurile Înfrățirea orașelor și Rețele de orașe și 1 septembrie pentru Componenta 2: Implicare democratică și participare civică - măsurile Înfrățirea orașelor, Rețele de orașe și Proiecte ale societății civile.

Pe pagina <https://eacea.ec.europa.eu/PPMT/> sunt disponibile eForm – formularele electronice de aplicație pentru depunerea de proiecte pentru Înfrățirea orașelor, Rețele de orașe și Memorie istorică europeană. Organizația aplicantă poate genera formularul de aplicație numai pe baza numerelor PIC (al său și ale organizațiilor partenere).

Platforma ClusterPoliSEE Portal colaborativ de informare și învățare

Platforma ClusterPoliSEE, creată în cadrul proiectului cu același nume în care ADR Nord-Est este parteneră, este un sistem colaborativ de învățare, conceput cu scopul de a transforma spațiul sud-est european într-un laborator de largă anvergură pentru inovarea politicii regionale și de a dezvolta un centru de competență pentru factorii interesați din sectorul clusterelor în vederea testării avantajelor oferite de modelul de specializare inteligentă pentru dezvoltarea politicilor de cercetare, dezvoltare și competitivitate economică.

Această platformă de învățare are drept scop îmbunătățirea politicilor de cluster din Sud-Estul Europei (SEE) prin cooperare, transfer de politici și schimb de informații între factorii de decizie din SEE, explorarea valorii adăugate a cooperării transnaționale bazate pe un suport web deschis și interactiv pentru învățarea reciprocă și printr-o bază de cunoștințe și instrumente comune promovate de către cei 23 de parteneri ai proiectului care acoperă 11 țări diferite din aria Programului de Cooperare Transnațională Sud-Est Europa (8 State Membre UE și 3 state IPA).

Orice instituție reprezentativă și interesată de acest domeniu, institute de cercetare-dezvoltare, grupări de clustere sau clustere individuale sau factorii de decizie interesați de tematica specializării inteligente și de politica de clustere, dornici deopotrivă să dezvolte relații de colaborare în domeniu, se pot alătura în mod liber platformei ClusterPoliSEE.

Vă invităm să profitați de informațiile și facilitățile incluse pe platformă vizitând și înregistrându-vă la adresa <http://www.clusterpolisees3.eu>.

Ovidiu Savu
Expert, Birou Cooperare Externă

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Investim în viitorul tău! Proiect selectat în cadrul Programului Operațional Regional și cofinanțat de Uniunea Europeană prin Fondul European de Dezvoltare Regională.

www.inforegio.ro | www.inforegionordest.ro

Misiune exploratorie pentru parteneriate internaționale organizată de ADR Nord-Est în Bruxelles

În perioada 10-14 martie 2014 ADR Nord-Est a organizat, cu sprijinul Biroului de reprezentare Bruxelles o misiune exploratorie care a avut drept scop stabilirea de contacte și evaluarea posibilităților de cooperare externă cu reprezentanțe regionale din Europa Centrală și de Nord. Astfel, au fost organizate întâlniri cu reprezentanțele regionale ale regiunilor Baden Wurtemberg Germania, Saxonia Anhalt Germania, Lower Austria, Wielkopolska Polonia, Flandra Belgia, Wallonia Bruxelles International (WBI), Agenția pentru Investiții Străine Wallona (AWEX), Biroul de reprezentare Helsinki Bruxelles și Biroul de reprezentare al regiunilor irlandeze în Bruxelles.

Câteva concluzii:

-Regiunea Baden Wurtemberg Germania acordă prioritate deosebită implementării proiectelor aferente Strategiei Dunărea 2020. Guvernul Federal are un fond pentru finanțarea unor astfel de proiecte, domeniile de interes deosebit sunt: exportul sistemului de educație dual (educație vocațională alternată cu practica în companii), sprijinirea sectorului IMM și al clusterelor;

-Reprezentanța regională Saxonia Anhalt Germania are interes pentru promovarea unor relații de cooperare interregională în domenii de interes precum cooperare electronice, automotive, industrii cu tehnologii avansate (key enabling technologies), propunând punerea în contact a marilor întreprinzători din aceste domenii;

-Lower Austria, cea mai mare regiune din Austria, are un interes sporit pentru proiectele promovate prin Strategia Dunărea 2020, domeniile de interes fiind resurse umane și calificare, cooperarea între universități, cultură și turism, energii regenerabile;

-Biroul Helsinki EU Office a oferit un model aparte privind organizarea și funcționarea unui birou de reprezentare. Astfel biroul înființat de Capitala Helsinki în 1996, are un buget anual de circa 350.000 Euro și 5 angajați. Serviciile sale sunt oferite exclusiv unui grup de 10 acționari (capitala, 4 regiuni și 5 universități). Prin acorduri de cooperare semnate cu fiecare categorie de stakeholder sunt stabilite tipurile de servicii asigurate de birou, obiectivele și țintele anuale de implementare. Informațiile colectate de birou privind posibilitățile de finanțare, evoluția politicilor europene de interes, căutare de parteneri, organizare de misiuni de lobby în Bruxelles, sunt furnizate exclusiv acestor clienți prin conexiune intranet și întâlniri bilaterale regulate. Domeniile de interes pentru cooperare interregională sunt ITC și industrii creative, eficiența energetică, antreprenoriat, logistica și materii prime. Există o disponibilitate maximă pentru a sprijini inițiativele Regiunii Nord-Est (inclusiv cele din Bruxelles);

-WBI este înființată de Ministerul Afacerilor Externe al Regiunii Wallonia, având rolul de coordonator pentru politica de cercetare-dezvoltare-inovare în această regiune. Regiunea Wallonia Belgia are un sistem inovativ foarte avansat fiind implicată activ în promovarea tehnologiilor ecologice. Domenii de interes pentru perioada 2014-2020 sunt: eficiența energetică, mecatronica, managementul deșeurilor, chimie, industrie farmaceutică. Clusterelor CAP2020 și TWWD ar putea fi interesate de internaționalizare. AWEX este agenția pentru promovarea investițiilor străine în Wallonia, rolul său fiind acela de a promova exportul companiilor din Wallonia și atragerea de noi investitori. AWEX a organizat în 2012 o misiune economică la Iași și intenționează să organizeze o nouă misiune la începutul anului 2015;

-Irish Regions Brussels Office a prezentat situația curentă din Irlanda, unde va avea loc în 2014 o reformă administrativă prin care vor fi abolite provinciile, reorganizate municipiile și regiunile; în final vor fi 34 de municipalități și 3 regiuni administrative din care doar 2 vor beneficia de fonduri europene (Nord și Sud). Regiunea capitală va apela la un sistem mixt de finanțare (gubernamental plus regional), concentrat pe dezvoltarea sustenabilă urbană. Deși a fost un campion în absorbția fondurilor europene în perioada de programare 2000-2006, concluzia irlandezilor este că utilizarea unui număr mare de programe operaționale sectoriale, concentrate mult pe infrastructură, a creat doar aparența unui nivel de trai foarte bun la nivel național, la nivel regional disparitățile s-au adâncit;

Regio
PROGRAMUL OPERAȚIONAL REGIONAL

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Investim în viitorul tău! Proiect selectat în cadrul Programului Operațional Regional și cofinanțat de Uniunea Europeană prin Fondul European de Dezvoltare Regională.

www.inforegio.ro | www.inforegionordest.ro

-Regiunea Wielkopolska Polonia se află la a 3-a perioadă de programare: prima a fost națională; a doua a fost regională în proporție de 25% iar pentru 2014-2020 se preconizează o alocare regională de 40%. Polonia va avea 16 POR și un PO special dedicat Regiunilor din Sud-Est Polonia (cele mai sărace - excepție pentru CE, victorie pentru negociatorii Poloniei). POR Wielkopolska va avea un buget de 2,5 mld Euro ERDF și va avea 10 priorități. Regiunea este în curs de elaborare a strategiei de specializare inteligentă. Polonia are capacitate administrativă bună pentru a accesa și utiliza fondurile Jeremy și Jessica la nivel regional și experiența gestionării unui AMPOR regional. S-a manifestat disponibilitate pentru a primi personal în stagii de pregătire de tip internship;

-Între România și Regiunea Flandra din Belgia există un acord de cooperare bilaterală inițiat de Ministerul Economiei în 2012. Biroul de reprezentare al regiunii are și rolul de legătură cu instituțiile europene (negociator pentru 2014-2020, facilitator pe lângă AM-uri pe zonele de competență exclusivă ale regiunii, ex politica de coeziune). Flandra va avea 1 PO FEDR, 1PO ESF, 1PO PNDR și 1PO Pescuit; alocarea financiară este 30% FEDR (AM Agenția Enterprise Flanders) și 70% ESF (Agenția ESF). Nu vor avea programe/proiecte multifond sau ITI. Regiunea este membră în Inițiativa VANGUARD care promovează dezvoltarea prin specializare inteligentă. S-a arătat disponibilitate pentru prezentarea inițiativei într-un eventual workshop în România.

O întâlnire separată a avut loc cu reprezentanții DG Connect în vederea organizării unui eveniment regional în trimestrul IV al acestui an, dedicat inițiativei comunitare ITC vouchers (prezentarea manualului de implementare elaborat de CE, rezultatele obținute de regiuni care au derulat astfel de programe, viziunea CE față de acest subiect pentru 2014-2020) și stimulării valorificării fondurilor europene pentru dezvoltarea antreprenoriatului TIC (oportunități de finanțare vor fi disponibile pentru acest tip de intervenție în perioada 2014-2020, prezentarea unor exemple de bună practică).

În data de 14.03.2014 s-a organizat un seminar împreună cu Agenția Flamandă pentru Cooperare Tehnică Internațională (FITA). Scopul acestuia a fost de a introduce contextul economic al Regiunii Nord-Est companiilor belgiene colaboratori ai FITA împreună cu care se va organiza în luna noiembrie 2014 o misiune economică la Iași și Chișinău. Interesul major al FITA este găsirea de contracte pentru companiile belgiene pe domeniul infrastructuri (elaborare studii de fezabilitate, proiectare, construcții, soluții tehnologice). FITA apreciază pozitiv potențialul investițional al Regiunii Nord-Est pentru că are o economie în creștere și este cea mai performantă regiune din România în utilizarea fondurilor europene, oferind condiții foarte bune pentru networking.

De asemenea, reprezentanții ADR Nord-Est au fost primiți de excelența sa DI Tinca, Ambasador al României în Belgia, care ne-a confirmat faptul că sprijină inițiativele singurului birou de reprezentare regional românesc din Bruxelles, relațiile Ambasadei cu biroul de reprezentare al ADR Nord-Est fiind foarte bune. Excelența sa ne-a prezentat programul misiunilor organizate exclusiv pentru Regiunea Nord-Est în 2014: în luna aprilie a fost promovată în cadrul unei runde de întâlniri bilaterale SC Agricola Internațional SA Bacău, existând tratative pentru semnarea unui acord de înfrățire între Municipiul Bacău și Orașul Gent; în luna iunie va fi prezentă în Bruxelles o delegație din Suceava, având drept scop promovarea acestui județ; în luna iulie DI Tinca va vizita Regiunea Nord-Est intenționând să aibă întrevederi cu SC Antibiotice Iași și membrii clusterului BIO-RO-NE pentru o promovare mai intensă în Belgia, unde există interes foarte ridicat pentru acest domeniu.

Gabriela Macoveiu
Director Comunicare, Cooperare și Dezvoltarea Afacerilor

Regio
PROGRAMUL OPERAȚIONAL REGIONAL

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Proiectul EFFECT - momentul bilanțului final

Preocupată de asimilarea celor mai noi concepte europene în vederea îmbunătățirii condițiilor economico-sociale din regiune, Agenția pentru Dezvoltare Regională Nord-Est a implementat, în perioada martie 2011 – februarie 2014, proiectul EFFECT – “Îmbunătățirea procedurilor de achiziții publice eficiente energetic pentru o creștere economică echilibrată a zonei SEE”.

Acest proiect transnațional a fost generat de necesitatea inovării achizițiilor publice, necesitate resimțită de toate statele din Sud-Estul Europei. Elementul de noutate al acestui proiect a fost acela că a abordat achizițiile publice ca motor pentru consolidarea pieței de soluții eficiente energetic. Proiectul creează premisele consolidării acestei piețe vizând totodată să genereze beneficii pentru comunitățile locale din Regiunea Nord-Est, atât din perspectiva cererii (economii pentru autoritățile publice), cât și din cea a ofertei (beneficii pentru economia regională și antreprenorii activi pe această piață).

Proiectul a debutat prin a oferi o imagine completă a cadrului de reglementare și implementare a achizițiilor publice eficiente energetic, iar ADR Nord-Est a coordonat elaborarea Catalogului transnațional al procedurilor de achiziții publice eficiente energetic din zona de Sud-Est a Europei (zona SEE), urmat fiind de un Document de recomandare care a dat direcția intervenției specifice fiecărui sector vizat. Aspectele reliefate au recomandat în principal implementarea de activități de instruire, informare și conștientizare a actorilor implicați cu privire la oportunitatea oferită de cheltuirea banului public pentru îmbunătățirea eficienței energetice și pentru dezvoltarea pieței soluțiilor eficiente energetic.

În consecință, ADR Nord-Est a desfășurat sesiuni de instruire adresate sectorului public și sesiuni de informare a mediului privat în domeniul achizițiilor publice eficiente energetic. Ambele acțiuni s-au bucurat de succes, iar participanții au apreciat utilitatea demersului, precum și perspectiva organizării unor activități similare ulterioare. Cu o parte dintre aceștia, reprezentanți ai ADR Nord-Est s-au întâlnit în cadrul unor sesiuni de lucru pentru elaborarea Ghidului privind achizițiile publice eficiente energetic și a Planului operativ regional în domeniul achizițiilor publice eficiente energetic, documente care urmăresc să orienteze colaborarea în acest domeniu în perioada de programare 2014-2020.

EFFECT are o contribuție majoră pentru dezvoltarea domeniului achizițiilor publice eficiente energetic prin crearea primelor instrumente de sprijin pentru autoritățile contractante care doresc să implementeze proceduri de acest tip. Ghidul achizițiilor publice eficiente energetic este primul și singurul instrument de acest tip din România și vine însoțit de un set de criterii stabilite în comun cu ceilalți parteneri din proiect: agenții de energie, de inovare, de dezvoltare, institute de cercetare și autorități publice. Ghidul achizițiilor publice eficiente energetic este conceput ca o sursă de informare, de orientare și un instrument de lucru util pentru desfășurarea achizițiilor.

În contrapartidă, Planul operativ regional a fost elaborat în colaborare cu reprezentanți ai mediului privat (companii și structuri asociative sau de reprezentare) și propune activități ulterioare care să contribuie la adoptarea noilor tehnologii în cadrul procedurilor de achiziții publice dar și în cadrul ofertei furnizorilor din Regiunea Nord-Est. Planul prezintă sectoarele vizate de intervențiile descrise, aspectele evidențiate și propunerile făcute de colaboratori în cadrul discuțiilor.

Colaborarea cu actorii implicați în acest domeniu, concluziile analizelor anterioare desfășurate în cadrul proiectului EFFECT, dar și elementele privind programarea europeană pentru perioada 2014-2020 au condus la conturarea unei inițiative de colaborare în domeniul energiei durabile, a eficienței energetice, incluzând aici și achizițiile publice eficiente energetic.

Finalul proiectului a fost marcat prin organizarea, la Bacău, în data de 27 februarie 2014, a Conferinței Regionale Eficiența energetică – Premisă pentru dezvoltare durabilă și competitivă. Evenimentul a constituit totodată și inițierea unui parteneriat regional cu administrațiile publice locale care și-au manifestat interesul pentru eficiența energetică. Agenda conferinței a adus în prim plan politicile și obiectivele europene și naționale pentru acest domeniu, atât din prisma documentelor strategice cât și a finanțărilor disponibile pentru proiectele de investiții. Astfel, am încercat să creăm un avantaj în pregătirea unor proiecte viitoare care vor implica și componenta de eficiență energetică sau energie durabilă.

Ghidul achizițiilor publice eficiente energetic reprezintă principalul instrument de sustenabilitate al proiectului, dar câștigul cel mai însemnat este colaborarea inițiată în regiune, formalizată cu Municipiile Vaslui, Suceava, Botoșani, Moinești, cu Agenția pentru Eficiență Energetică și Mediu din Vaslui și, ulterior finalizării proiectului, cu Primăria Municipiului Piatra Neamț. Acest acord, stabilit la nivel strategic, creează premisele acțiunilor relevante pentru fiecare nivel administrativ. Vom urmări ca aceste acțiuni să fie concretizate în instrumente care să răspundă necesităților noastre regionale: strategii comune, adoptare și adaptare de bune practici, transfer de know-how, instruire și dezvoltarea resursei umane.

„Am inițiat astăzi un parteneriat regional cu administrațiile publice locale care și-au manifestat interesul pentru eficiența energetică. Considerăm că astfel creăm un avantaj în pregătirea unor proiecte viitoare care vor implica și componenta de eficiență energetică sau energie durabilă. Desigur, colaborarea în acest domeniu trebuie completată și cu reprezentanții mediului privat, iar cei cu care ne-am întâlnit au fost deschiși spre crearea unei platforme de conlucrare cu sectorul public de la nivel regional, mai ales pentru documentarea în vederea derulării procedurilor de achiziții pe criterii ce înglobează inovarea”, a declarat Constantin Apostol, Director General ADR Nord-Est, în cadrul Conferinței Regionale Eficiența energetică – Premisă pentru dezvoltare durabilă și competitivă.

*Ramona Tanasă
Expert Birou Cooperare Externă*

Turismul cultural-religios

premisă, realitate, deziderat pentru Regiunea Nord-Est

Agencia pentru Dezvoltare Regională Nord-Est este implicată activ în promovarea turismului din Regiunea Nord-Est a României prin multiplele programe de finanțare atrase, dar și ca partener în cadrul proiectului internațional "RECOLTIVATUR". Acest proiect, finanțat în cadrul Programului de Cooperare pentru Sud-Est Europa, reunește 14 parteneri din 7 țări și urmărește valorificarea patrimoniului cultural-religios prezent pe teritoriul Europei de Sud-Est împreună cu activele locale (resurse umane, infrastructură de acces și servicii turistice aferente), pentru a promova dezvoltarea unui turism sustenabil.

Pelerinajul a devenit un fenomen important, nu numai din cauza dimensiunii sale cantitative și globale, dar și din perspectiva consecințelor sale socio-economice pentru ariile străbătute de noile generații de călători. Reformulate pentru a îmbrăca, pe lângă trăsăturile caracteristice tradiționale ale religiozității, și nevoile mai personale de spiritualitate și liniște interioară, călătoriile către locurile sacre experimentează o recrudescență semnificativă în ultimii ani.

Turismul religios poate fi identificat ca o formă specifică de turism "ai cărui participanți sunt motivați parțial sau integral de motive religioase". Fie că sunt adevărați pelerini animați de devoțiunea religioasă sau sunt simpli vizitatori, este sigur că numărul lor este în creștere în fiecare an, cum la fel este și numărul de propuneri de rute religioase.

Patrimoniul religios din România este în strânsă legătură cu tradițiile populare și cu dezvoltarea culturii pe întreg teritoriul țării. Obiceiurile ocupă încă un rol important în viața oamenilor și în unele zone, vechile tradiții sunt revigorate tocmai pentru a valorifica patrimoniul cultural, cum este și cazul părții de Nord-Est a României.

Turismul motivat de religie este foarte important în multe părți ale lumii. În România, singura țară latină din Europa Centrală și de Est a cărei religie principală este creștin ortodoxă, ceremoniile religioase pentru celebrarea Zilelor Sfinților, precum și toate locurile și relicvele religioase conexe, reprezintă locuri de rugăciune și de întâlnire cu Dumnezeu pentru milioane de oameni.

Creșterea continuă a importanței turismului religios în Regiunea Nord-Est susține ideea că acesta poate fi singurul sector care ar putea aduce beneficii constante regiunii cu un context economic mai puțin performant.

În acest context, proiectul RECOLTIVATUR a vizat elaborarea unui instrument pentru includerea valorilor cultural-religioase în procesul de planificare și dezvoltare a centrelor urbane și comunităților rurale învecinate, dar și re poziționarea turismului cultural-religios în ierarhia sectoarelor economice cu importanță strategică în dezvoltarea economiilor locale.

RECOLTIVATUR" și-a prezentat cele mai semnificative rezultate în cadrul Conferinței Regionale "Turismul cultural-religios în contextul dezvoltării durabile. "Actualitate și perspective", organizată la Iași în data de 7 mai 2014, care a marcat finalizarea proiectului internațional.

Acestea au fost: inventarierea și analiza a peste 1550 de obiective de patrimoniu cultural – religios din Regiunea Nord-Est din punct de vedere al vechimii, valorii de patrimoniu, accesibilității, programului de vizitare, inventarierea actorilor locali ce pot contribui la implementarea unei politici de promovare a turismului cultural religios, identificarea și promovarea pe plan extern a unor exemple de bună practică din Regiunea Nord-Est: Proiectul PHARE Reabilitarea Mănăstirii Golia Iași, Proiectul CBC Itinerarii cultural-religioase Vaslui-Hâncești-Leova, Proiectul IIIB CADES Drumuri spirituale sud-est europene, identificarea și promovarea pe plan intern și internațional a produsului cultural religios Biserici și mănăstiri medievale în Regiunea Nord-Est, realizarea și diseminarea unor materiale promoționale: film de prezentare Regiunea Nord-Est îți îmbogățește sufletul, broșura Biserici și mănăstiri medievale în Regiunea Nord-Est. Evenimentul a adus laolaltă peste 70 de participanți, parteneri internaționali ai proiectului, agenții de turism, agenți economici din țară și din străinătate în scopul de a facilita cooperarea între aceștia și de a evalua perspectivele de îmbunătățire ale pieței de incoming pentru turismul cultural religios din Nord-Est-ul României. Conferința a fost completată în perioada 7-9 mai de o sesiune B2B – ce a oferit posibilitatea companiilor străine ce promovează obiective și servicii turistice, agențiilor de turism și tour operatorilor să stabilească contacte și să evalueze perspectivele de cooperare cu companii similare din Regiunea Nord-Est, dar și de un Educational & Press tour – dedicat tur operatorilor și presei specializate, oferindu-le acestora posibilitatea de a experimenta itinerariul de turism cultural religios Mănăstiri și cetăți medievale, produs promovat de ADR Nord-Est în cadrul proiectului RECOLTIVATUR.

Cu sprijinul filmului "Regiunea Nord-Est îți îmbogățește sufletul", vă invităm la o introspecție cultural-religioasă prin cele mai importante obiective din patrimoniul regiunii, într-un efort de cristalizare a pieței domestice și de valorificare a potențialului ridicat de dezvoltare oferit de aceste atracții turistice.

Mai multe detalii despre proiectul RECOLTIVATUR și filmul în variantele engleză, germană și franceză găsiți pe www.adrnordest.ro

*Gabriela Macoveiu,
Director Comunicare, Cooperare și Dezvoltarea Afacerilor*

Strategia de Specializare Inteligentă a Regiunii Nord-Est evaluată la nivel european

În calitate de promotor regional al acestui document, ADR Nord-Est a participat în perioada 09 - 12.04.2014, la Novi Sad, la un seminar de evaluare organizat de Platforma S3 - Joint Research Center Sevilla. Această platformă europeană dedicată Specializării Inteligente (S3P) a organizat numeroase ateliere de lucru Per review (evaluarea strategiei la nivel de parteneri omologi) începând cu anul 2012 și a sprijinit regiuni europene și state membre în dezvoltarea propriilor strategii de specializare inteligentă S3.

Primul atelier de lucru Per review într-o țară nemembră a Uniunii Europene a fost organizat împreună cu Guvernul Regional Vojvodina din Serbia și a avut în vedere evaluarea a 3 strategii regionale: Regiunea Weser-Ems (Germania), Regiunea Nord-Est (România) și Regiunea Vojvodina (Serbia).

Metodologia de desfășurare a acestor seminarii de evaluare a permis nu doar interacțiunea dintre delegațiile regionale și invitații prezenți, dar și colectarea unor recomandări utile pentru îmbunătățirea acestor documente necesare pentru finanțarea proiectelor din domeniul inovării și cercetării.

Din România până în prezent doar 2 regiuni au elaborat strategii regionale de specializare inteligentă (Vest și Nord-Est) și au aderat la platforma europeană S3P, alăturându-se astfel regiunilor europene care își demonstrează angajamentul ferm pentru încurajarea dezvoltării economice bazate pe cunoaștere.

Gabriela Macoveiu
Director Comunicare, Cooperare și Dezvoltarea Afacerilor

Colectivul de redacție

info

Nord-Est

Gabriela Macoveiu	Gabriela Bobeanu	Ovidiu Savu
Georgeta Smădu	Cătălin Amarinei	Ramona Tanasă
Gheorghe Harja	Laura Livezeanu	
Adrian Medeleanu	Sorin Grigorescu	

ADR
Agencia pentru Dezvoltare Regională
 N O R D - E S T

Agencia pentru Dezvoltare Regională Nord-Est
 Str. Lt. Drăghescu, nr. 9, cod 610125
 Piatra-Neamț, județul Neamț
 Telefon: 0233 218071; Fax: 0233 218072
 adrnordest@adrnordest.ro; www.adrnordest.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

FONDUL EUROPEAN
 PENTRU DEZVOLTARE REGIONALĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

MINISTERUL DEZVOLTĂRII REGIONALE
 ȘI ADMINISTRAȚIEI PUBLICE

Instrumente Structurale
 2007-2013

Regio
PROGRAMUL OPERAȚIONAL REGIONAL

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Investim în viitorul tău! Proiect selectat în cadrul
 Programului Operațional Regional și cofinanțat de Uniunea Europeană
 prin Fondul European de Dezvoltare Regională.

Titlul proiectului: Sprijin acordat Organismului Intermediar din cadrul
 ADR Nord-Est în perioada 2013-2015 pentru implementarea cu succes a Planului de Comunicare
 aferent Programului Operațional Regional 2007-2013
 Editorul materialului: Agenția pentru Dezvoltare Regională Nord-Est
 Data publicării: Iunie 2014
 Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene
 sau a Guvernului României